

Бібліографічні посилання:

1. Виноградова О.І. Міжнародне співробітництво України у галузі боротьби зі злочинністю (кримінально-процесуальний аспект): автореф. дис... канд. юрид. наук. Харків, 2000.
2. Європейська інтеграція: крок за кроком (співробітництво у сфері юстиції і внутрішніх справ): посібник //www.eurorexhi.kiev.ua.-2004.06.06.
3. Мацко А. Діючі міжнародні структури боротьби з корупцією. *Економіка. Фінанси. Право*. 2000. № 6. С. 23-28.
4. Губанов А.В. Полиция зарубежных стран. Организационно-правовые основы, стратегия и тактика деятельности. М.: МАЭП, 1999. 288 с.
5. Das Europäische Kriminalpolizeiamt – Europol. Wiesbaden, 2000.
6. Угода про створення групи держав по боротьбі з корупцією (GRECO). *Міжнародні правові акти та законодавство окремих країн про корупцію* / упоряд.: М.І. Камлик та інші. К.: Школяр, 1999. 480 с.

ПОЛИВАНЮК

Василь Дмитрович,

доцент кафедри

тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

МАТВІЄНКО Євгенія,

курсант 4 курсу

факультету підготовки фахівців

для органів досудового розслідування

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ ТА ЇХ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Сьогодні корупція в Україні є надзвичайно поширеним негативним явищем, під впливом якого знаходиться наша країна з моменту здобуття незалежності та з яким борються вже не мало часу. У звітах авторитетних міжнародних організацій завжди відзначається про цей негативний вплив, при цьому окремо наголошується на корупційних проявах у сфері дозвільної та контролюючої діяльності органів державної влади стосовно підприємців, під час державного адміністрування та контролю за сплатою податків і митного оформлення товарів, у сфері державних закупівель, енергетичному секторі,

розподілі землі та інших природних ресурсів. Особливо небезпечними є прояви корупції у діяльності судових та правоохоронних органів, у сфері фінансування політичних партій, під час проведення виборів. Ефективна діяльність у сфері запобігання і протидії корупції у сучасних умовах неможлива без взаємодії з такими міжнародними організаціями, як: ООН; GRECO (The Group of States against Corruption – «Група держав по боротьбі з корупцією») (ГРЕКО); OECD (Organisation for Economic Cooperation and Development – Організація економічного співробітництва та розвитку) (ОЕСР); Європейський Союз (ЄС) тощо. Зазначені міжнародні організації приймають акти обов'язкового (договори, конвенції) і рекомендаційного характеру (рекомендації, резолюції, інструкції, декларації) з метою вироблення спільного бачення загроз, що спричиняє корупція. У цих актах містяться міжнародно-правові інструменти і стандарти дій у сфері протидії корупції, загальні вказівки, рекомендації, конкретні заходи, які зобов'язують чи пропонують державам вживати. Міжнародні стандарти створення та діяльності спеціального антикорупційного органу містять документи ООН, Ради Європи, ОЕСР, ГРЕКО.

Одним із перших міжнародних документів, яким серед найважливіших завдань визначено створення спеціалізованого підрозділу по боротьбі з корупцією, є резолюція «Попередження злочинності та кримінальне правосуддя у контексті розвитку: реалізації та перспективи міжнародного співробітництва. Практичні заходи боротьби з корупцією», прийнята на VIII Конгресі ООН із запобігання злочинності (Гавана, 27 серпня – 7 вересня 1990 року) [1, п. 14]. Це завдання було уточнено й деталізовано в інших документах ООН рекомендаційного характеру (наприклад, у Декларації ООН про боротьбу з корупцією та хабарництвом в міжнародних комерційних операціях від 16 грудня 1996 року, Міжнародному кодексі поведінки державних посадових осіб від 23 липня 1996 року). Зазначені документи, за слушним зауваженням Х. Федорчака, відіграли ключову роль у підготовці міжнародно-правових актів, які закріпили міжнародні стандарти політики запобігання та протидії корупції [2], в тому числі й щодо створення та діяльності антикорупційного органу.

Відповідно до ст. 70 Закону України «Про запобігання корупції» міжнародне співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції полягає у тому, що:

1) Україна відповідно до укладених нею міжнародних договорів здійснює співробітництво у сфері запобігання і протидії корупції з іноземними державами, міжнародними організаціями, які здійснюють заходи щодо запобігання і протидії корупції;

2) міжнародна правова допомога та інші види міжнародного співробітництва у справах про корупційні правопорушення здійснюються компетентними органами відповідно до законодавства та міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України [3].

Як відомо, з метою вдосконалення антикорупційної системи в Україні протягом останніх 2-х років були створені та розпочали своє функціонування

Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Національне агентство з питань запобігання корупції.

Одним з ключових інституційних елементів комплексного реформування вітчизняної системи запобігання корупції, відповідно до міжнародних стандартів та успішних практик іноземних держав, стало створення Національного агентства з питань запобігання корупції. Це окремий, незалежний, превентивний антикорупційний орган, на який покладено завдання щодо формування та моніторингу реалізації антикорупційної політики, координації розробки й виконання державними органами антикорупційних програм, забезпечення дотримання публічними службовцями законодавства щодо запобігання і врегулювання конфлікту інтересів, правил етичної поведінки, здійснення заходів фінансового контролю та моніторингу способу життя публічних службовців тощо.

Однак, як показує досвід, наявність спеціалізованих антикорупційних органів не є запорукою зменшення рівня корупції, адже для ефективної роботи антикорупційних органів, насамперед, необхідно забезпечити їхню інституційну незалежність та фінансову стабільність [4].

Таким чином, вважаємо, що завдяки впровадженню міжнародного досвіду у боротьбі та запобіганні корупції на вітчизняному рівні дасть змогу більш дієво подолати негативний вплив корупції. Ефективна діяльність у сфері запобігання і протидії корупції у сучасних умовах неможлива без взаємодії з такими міжнародними організаціями, як: ООН; GRECO (The Group of States against Corruption – «Група держав по боротьбі з корупцією») (ГРЕКО); OECD (Organisation for Economic Cooperation and Development – Організація економічного співробітництва та розвитку) (ОЕСР); Європейський Союз (ЄС) тощо.

Бібліографічні посилання:

1. Попередження злочинності та кримінальне правосуддя у контексті розвитку: реалізації та перспективи міжнародного співробітництва. Практичні заходи боротьби з корупцією: резолюції VIII Конгресу ООН із запобігання злочинності від 7 вересня 1990 року. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_78.
2. Федорчак Х. Нормативно-правове закріплення політики запобігання і протидії корупції в Україні. URL: <http://lvivacademy.com/visnik12/fail/Fedorchak.pdf>.
3. Про запобігання корупції. Закон України в редакції від 18.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
4. Хто має боротися з корупцією? Міжнародні стандарти та успішні моделі антикорупційних систем. Юридична Газета. 2017. URL: <http://jur-gazeta.com/golovna/hto-mae-borotися-z-korupcieyu-mizhnarodni-standarti-ta-uspishni-modeli-antikorupciynih-sistem.html>.